

**Πράσινη μετάβαση -
Έρευνα υδρογονανθράκων στη χώρα -
ευκαιρίες οικονομικής ανάπτυξης και
γεωπολιτικές προκλήσεις:**

**Απαιτείται συνέχεια, συνέπεια
και ομοθυμία**

Παρουσίαση για το
5^ο Forum IENE «Ενέργεια και Γεωπολιτική»
Αθήνα, 21 Μαρτίου 2023

Γιάννης Γρηγορίου

Εταίρος IENE

VP Continental Europe Energy Council

All the information, maps and data included in this presentation are already in the public domain in presentations and articles from numerous conferences, events and social engagement meetings, as well as in mass media, held during the last years from different authors, amongst them governmental officials and private investors.

Any opinion and or conclusion in this presentation reflects solely personal view of the author, based on his mental impressions from his long academic and professional experience and does not impose or make any recommendation to any direct or indirect business or investment proposal.

The author would like to express his appreciation to Hellenic Petroleum for employing him 1982 2020 and offered to him the opportunity to serve the Greek upstream sector. The author would like express his deep gratitude to his colleagues, who throughout all these years, taught him and joined him working intensively to explore our country to discover oil and gas.

Κλιματική αλλαγή (γεωλογική μεσοπαγετώδης περίοδος)

Κλιματική κρίση

Πράσινη μετάβαση

ΕΕ: Πολιτικές βίαιης
απεξάρτησης από τα
ορυκτά καύσιμα

Προσπάθεια ταχείας αλλαγής
του ενεργειακού μίγματος
χωρίς την αναγκαία
τεχνολογική υποδομή

Ενεργειακή φτώχεια και εξάρτηση

Οικονομική δυσπραγία - υποτέλεια

Γιατί ;

Υπάρχει
εναλλακτική
προσέγγιση

Ενεργειακή κρίση
Εισβολή Ρωσίας
στην Ουκρανία

Κλιματική αλλαγή (γεωλογική μεσοπαγετώδης περίοδος)

Κλιματική κρίση

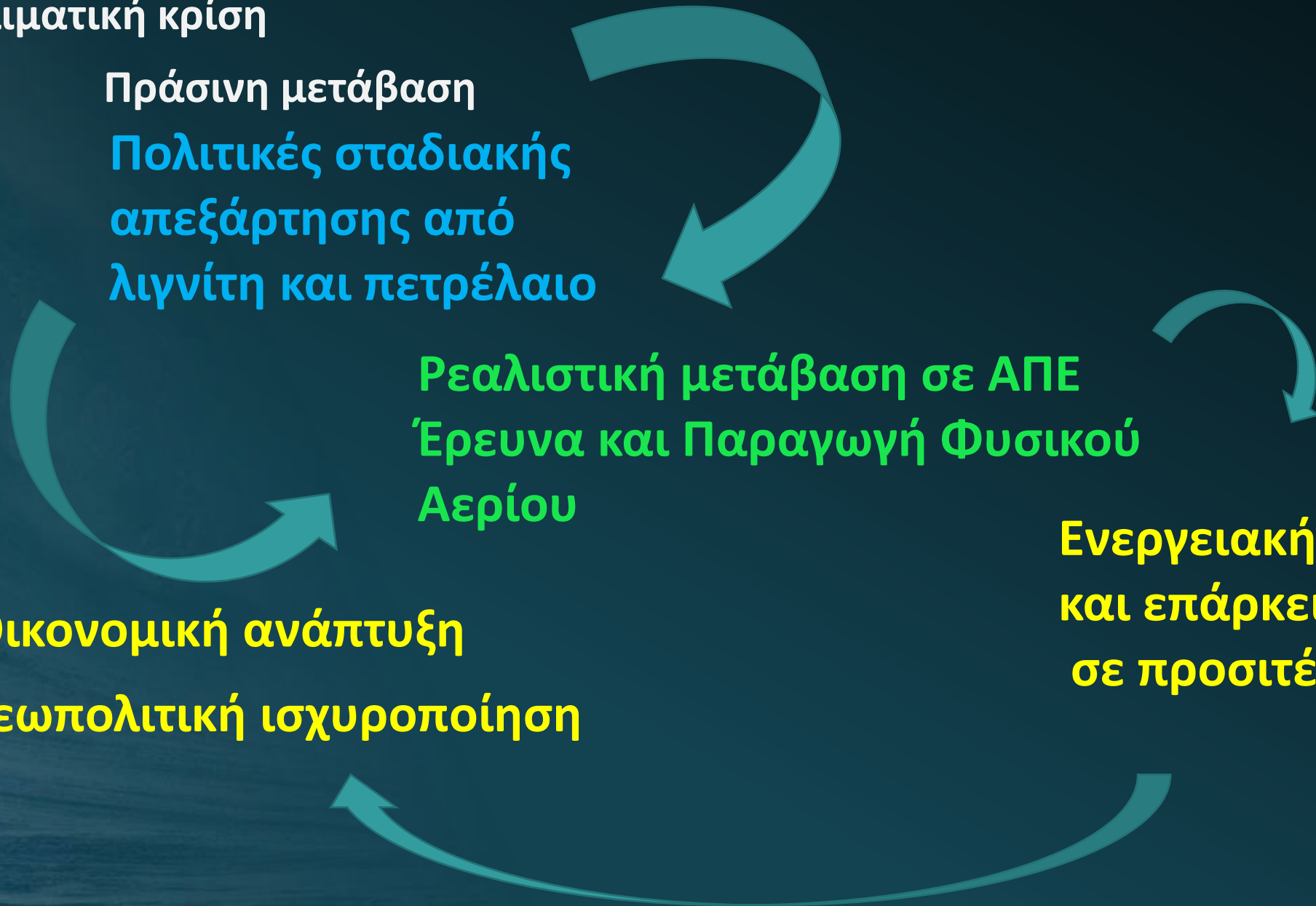
Πράσινη μετάβαση

**Πολιτικές σταδιακής
απεξάρτησης από
λιγνίτη και πετρέλαιο**

**Ρεαλιστική μετάβαση σε ΑΠΕ
Έρευνα και Παραγωγή Φυσικού
Αερίου**

**Οικονομική ανάπτυξη
Γεωπολιτική ισχυροποίηση**

**Ενεργειακή ασφάλεια
και επάρκεια
σε προσιτές τιμές**

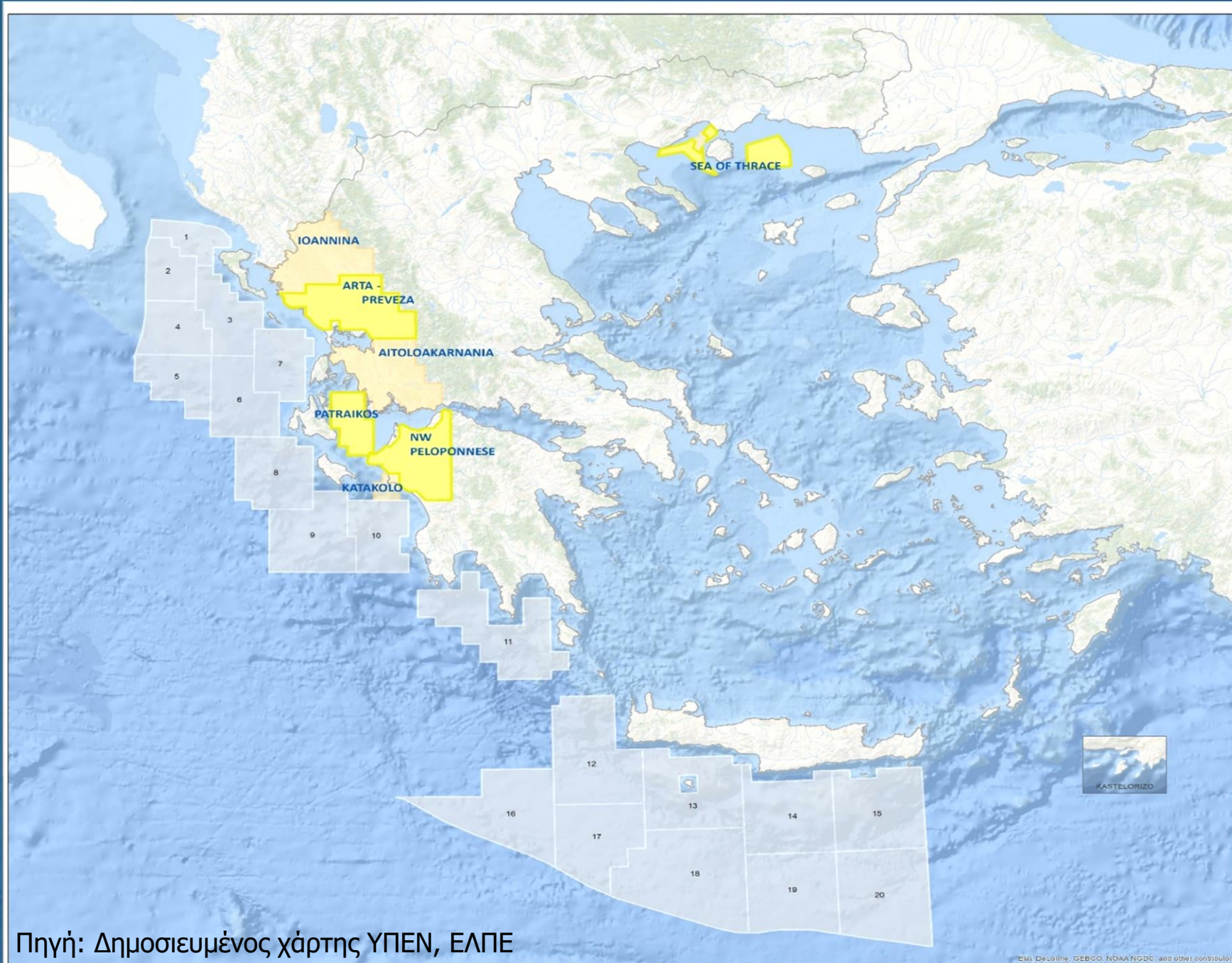

Η ενεργειακή κρίση
και η πράσινη μετάβαση δημιουργούν
μια τελευταία ευκαιρία
για την πατρίδα μας ,
να εκμεταλλευτεί τους δικούς της πόρους
για οικονομική ευμάρεια
ενεργειακή απεξάρτηση και
γεωπολιτική ισχύ.

2012 - 2014

- Μετά από αδράνεια δεκαπέντε ετών το ΥΠΕΝ προκηρύσσει διεθνείς διαγωνισμούς περιοχές για Ε&Π υδρογονανθράκων
- Τα **όρια** των θαλασίων περιοχών **βασίζονται στην αρχή της μέσης γραμμής (N4001/11)** σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο

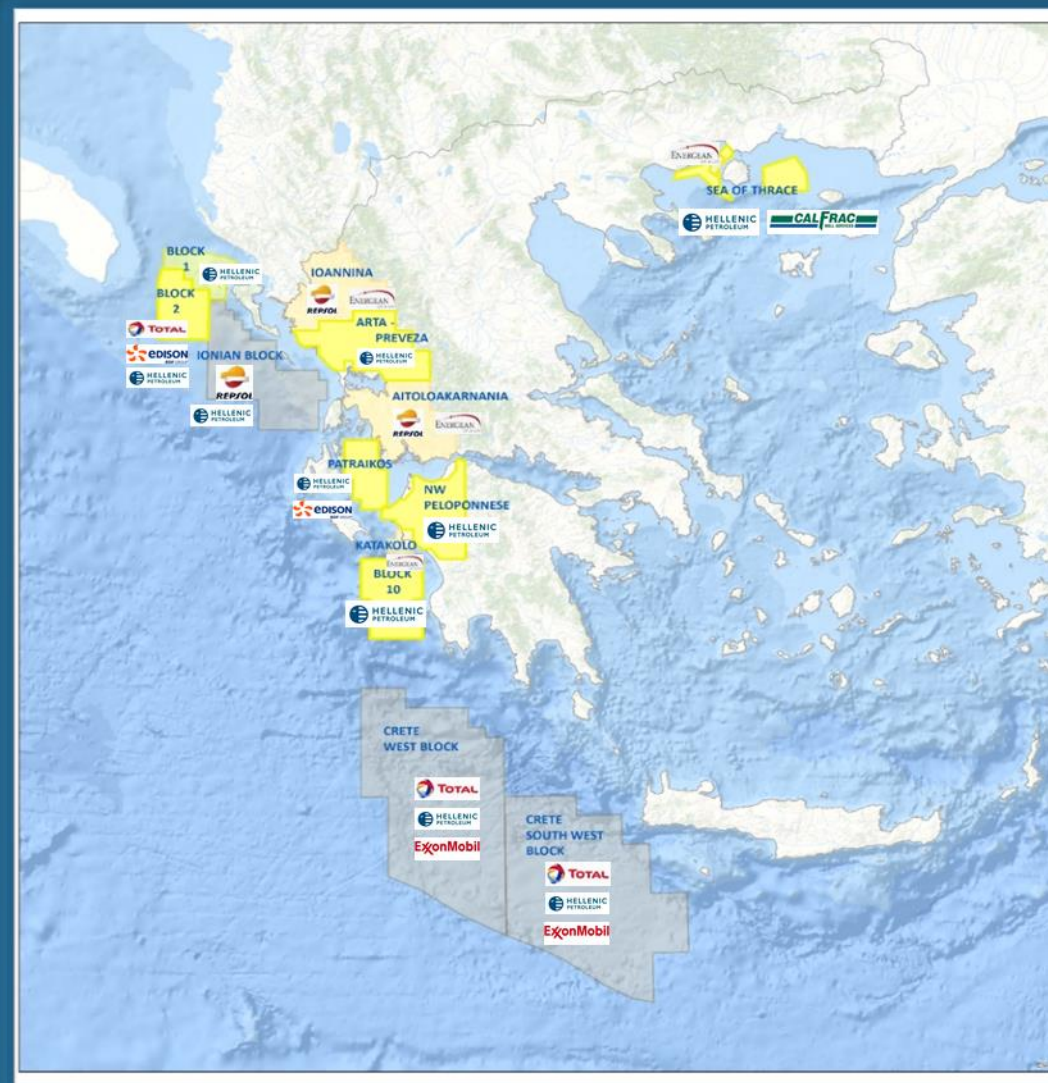
2015 -2019

- **Η ΕΛΠΕ** πρωτοστατεί
- Με μια πρωτοφανή **διακομματική συναίνεση**, παραχωρήθηκαν 13 περιοχές για έρευνα και παραγωγή σε **ΕΛΠΕ Energean Total**
- **ExxonMobil Repsol**
- Συνεχίζεται από την Energean η παραγωγή στον **Πρίνο**

2015 – 2019: θετικές έρευνες σε όλη τη Δ. Ελλάδα, Ιόνιο και Κρήτη

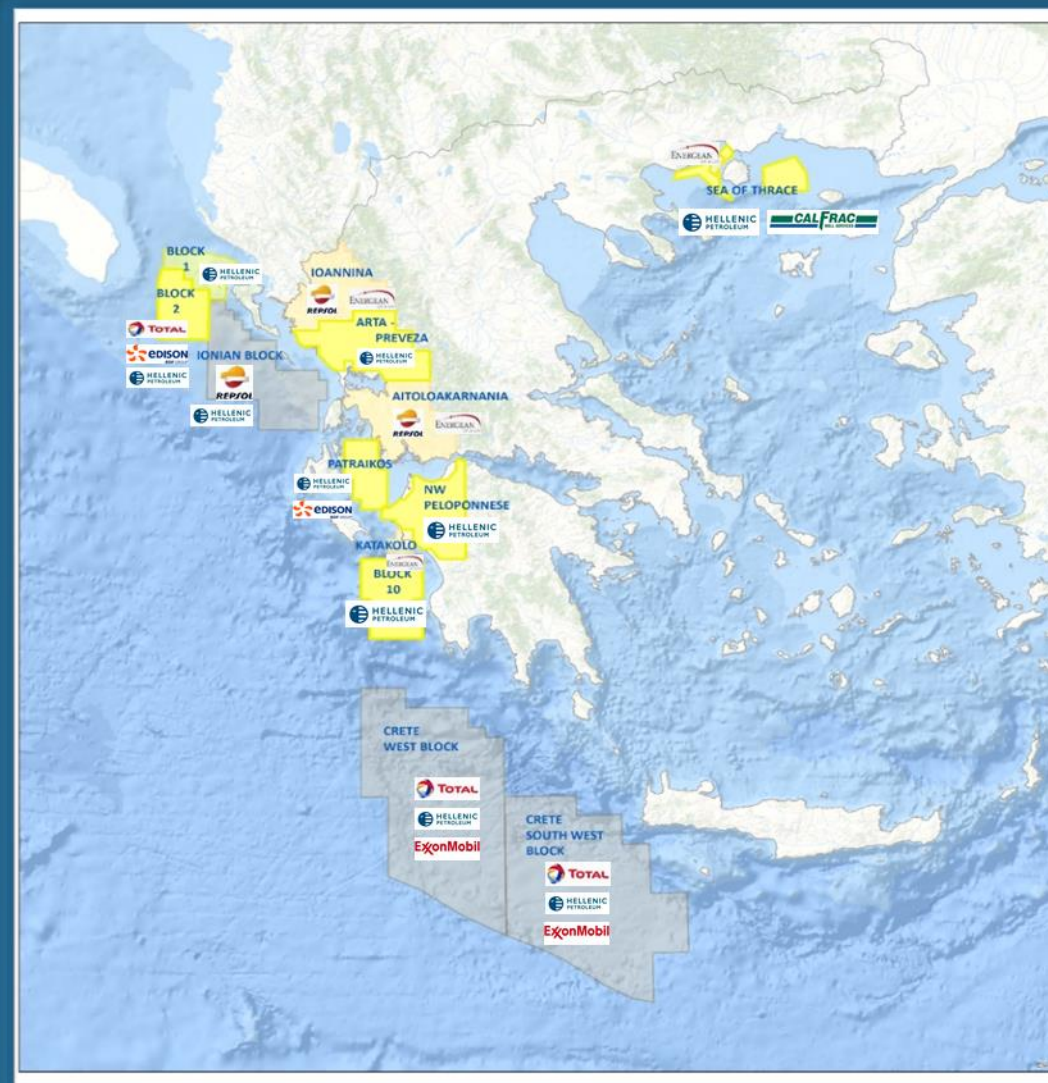
- Σε **όλες τις περιοχές** διεξάγονται γεωχημικές, γεωλογικές και γεωφυσικές εργασίες και περιβαλλοντικές μελέτες
- **Όλες οι μελέτες και οι ερευνητικές εργασίες είναι θετικές**
- Στις περιοχές **Πατραϊκού και Κατακόλου** το επόμενο πλέον βήμα είναι η εκτέλεση των συμβατικών ερευνητικών **γεωτρήσεων**
- Στη **ΒΔ Πελοπόννησο** **σχεδιάζεται η εκμετάλλευση βιογενούς φυσικού αερίου** (ανακαλύψεις δεκαετίας '80)
- Οι **Τεχνικές Συμβουλευτικές Επιτροπές** (ΕΔΕΥ, ΥΠΕΝ, ακαδημαϊκοί) βασισμένες στις τεκμηριωμένες εισηγήσεις των εταιρειών έχουν **ομόφωνη θετική άποψη**

2020 – 2021: ξαφνικά το κλίμα για έρευνες υδρογονανθράκων γίνεται αρνητικό

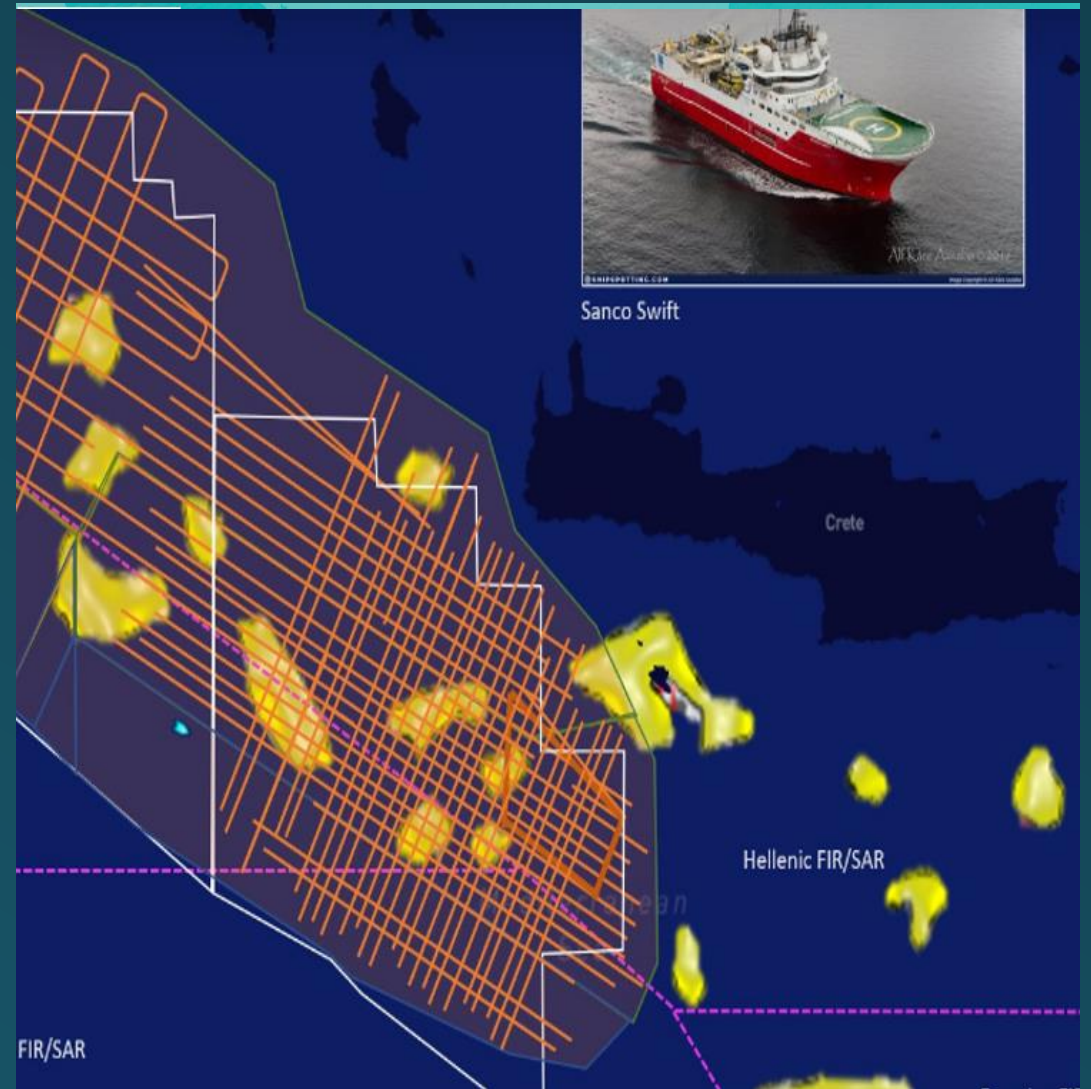
- Με επίκληση την κλιματικά αλλαγή, παρά τις αρχικές θετικές κινήσεις τους, όλα σχεδόν **τα πολιτικά κόμματα αντιτίθενται στις έρευνες** με προφανείς αρνητικές επιδράσεις στον κρατικό μηχανισμό (περιβαλλοντικές άδειες κλπ.)
- **Οικολογικές οργανώσεις** δρουν επιλεκτικά και **καθυστερούν τις έρευνες**
- Η **ΕΛΠΕ επέστρεψε** τις περιοχές Πατραϊκό, Άρτα – Πρέβεζα και ΒΔ Πελοπόννησο χωρίς να έχει καν εκπληρώσει τις συμβατικές εργασίες
- Η **Repsol αποχωρεί** από τις περιοχές Ιωαννίνων και Αιτωλοακαρνανίας
- Η **Total αποχωρεί** από τις περιοχές Δ και ΝΔ Κρήτης χωρίς να έχει καν εκπληρώσει τις συμβατικές ερευνητικές εργασίες

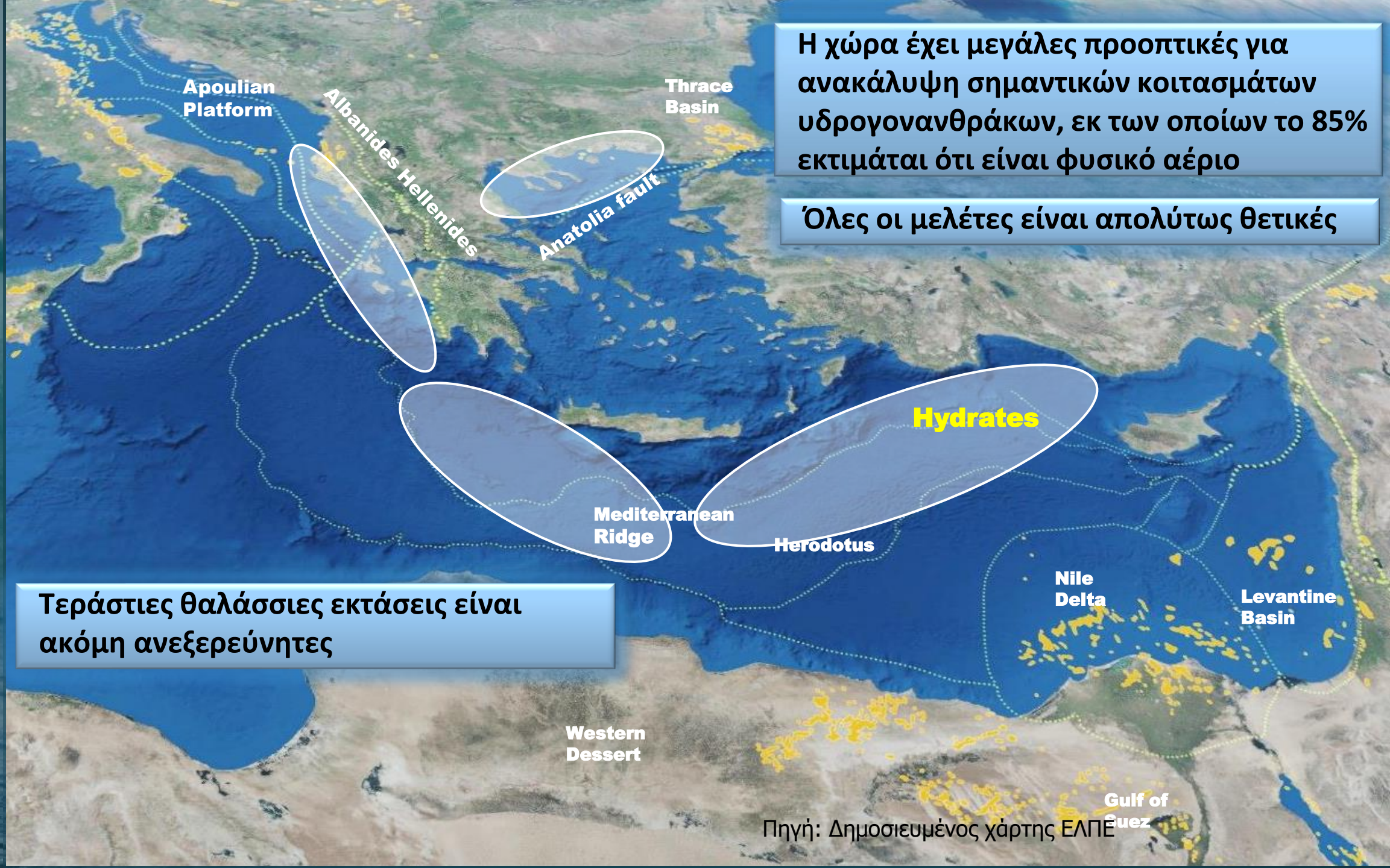
Πηγή: ΕΣΕΚ, ΕΔΕΥ, ΕΛΠΕ, Energean, ρεπορτάζ, άρθρα ΜΜΕ

2022: αντιφατικά μηνύματα από την κυβέρνηση - οι έρευνες συνεχίζονται

- Μετά από «ατυχείς» δηλώσεις υπουργών, ο ΠΘ ανακοινώνει (Απρ 22) «επανεκκίνηση» των ερευνών και ακολουθεί επικοινωνιακή λαίλαπα
- **Η αγορά παγώνει** όταν ο ίδιος στη συνέχεια διαμηνύει ξεκάθαρα ότι:
  - **δεν θα παραχωρηθούν άλλες περιοχές για έρευνα**
  - **εάν ανακαλυφθεί πετρέλαιο δεν θα παραχθεί**
- Όλες οι ανάδοχες εταιρείες **εκπληρώνοντας τις συμβατικές τους υποχρεώσεις** διεξάγουν γεωφυσικές έρευνες σε όλες τις θαλάσσιες περιοχές
- Δηλώσεις από επίσημα χείλη (**ΥΠΕΝ, ΕΔΕΥΕΠ**) υποστηρίζουν ότι τα πρώτα αποτελέσματα είναι ιδιαιτέρως **ενθαρρυντικά στην Κρήτη**

Πηγή: ΕΔΕΥΕΠ, ΕΛΠΕ, Energean, ρεπορτάζ, άρθρα ΜΜΕ

Η χώρα έχει μεγάλες προοπτικές για ανακάλυψη σημαντικών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, εκ των οποίων το 85% εκτιμάται ότι είναι φυσικό αέριο

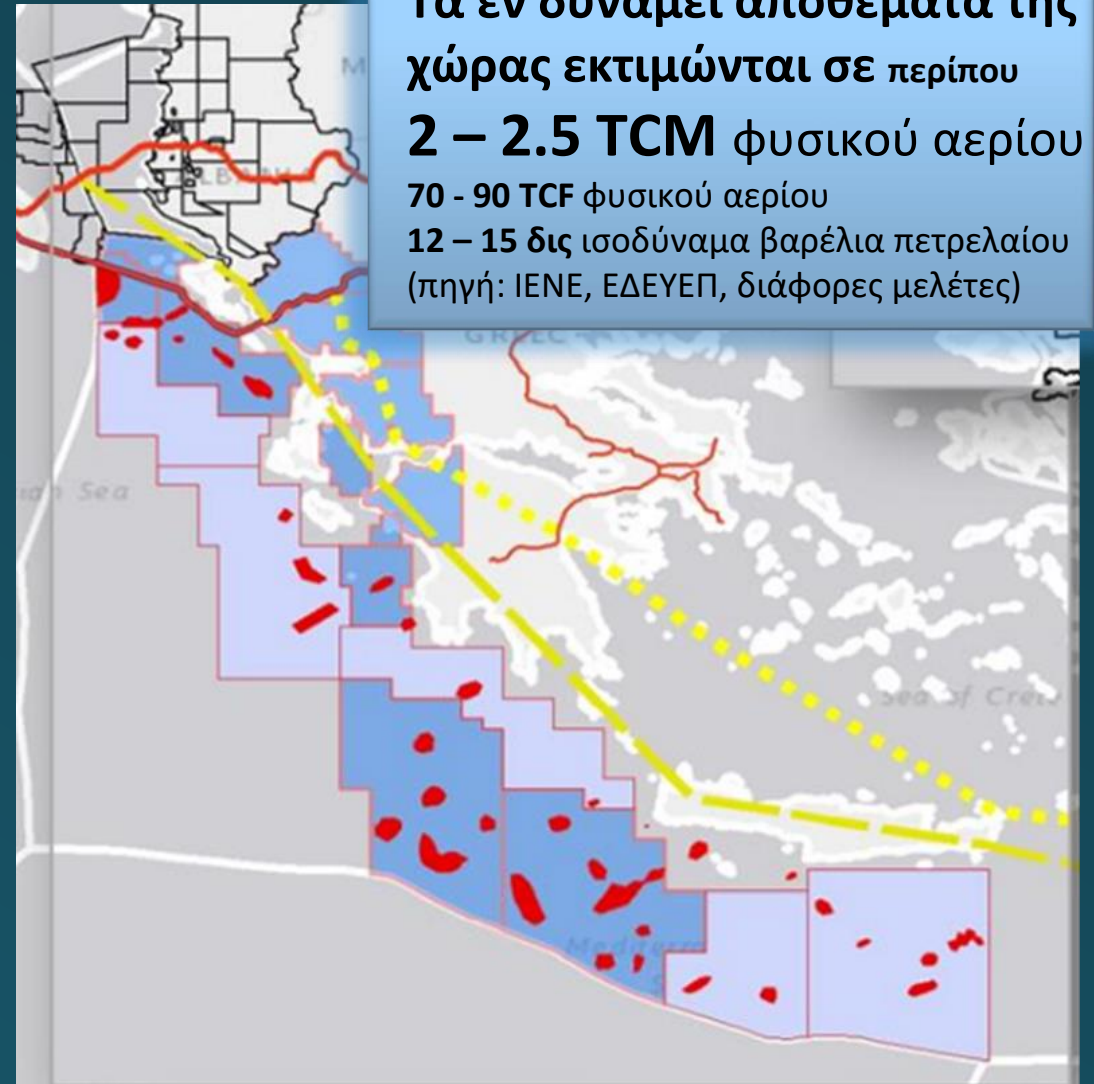
Όλες οι μελέτες είναι απολύτως θετικές

Τεράστιες θαλάσσιες εκτάσεις είναι ακόμη ανεξερεύνητες

Πηγή: Δημοσιευμένος χάρτης ΕΛΠΕ
Gulf of Suez

Με βάση τις υπάρχουσες ελάχιστες 2D σεισμικές διασκοπήσεις μέχρι το 2021, έχουν χαρτογραφηθεί μέχρι σήμερα περισσότερες από **40 γεωλογικές δομές**, οι οποίες χρήζουν περαιτέρω έρευνας για την ανακάλυψη κοιτασμάτων υδρογονανθράκων

Τα εν δυνάμει αποθέματα της χώρας μπορούν να καλύψουν μεγάλο ποσοστό των αναγκών της **Ευρωπαϊκής Ένωσης**, αντικαθιστώντας το εισαγόμενο ρωσικό φυσικό αέριο, με επίπεδα παραγωγής της τάξεως των **100 – 120 BCM ετησίως** από το 2028 και εντεύθεν, με ότι **σημαντικά θετικά** συνεπάγεται για την χώρα σε **οικονομικά και γεωπολιτικά θέματα**

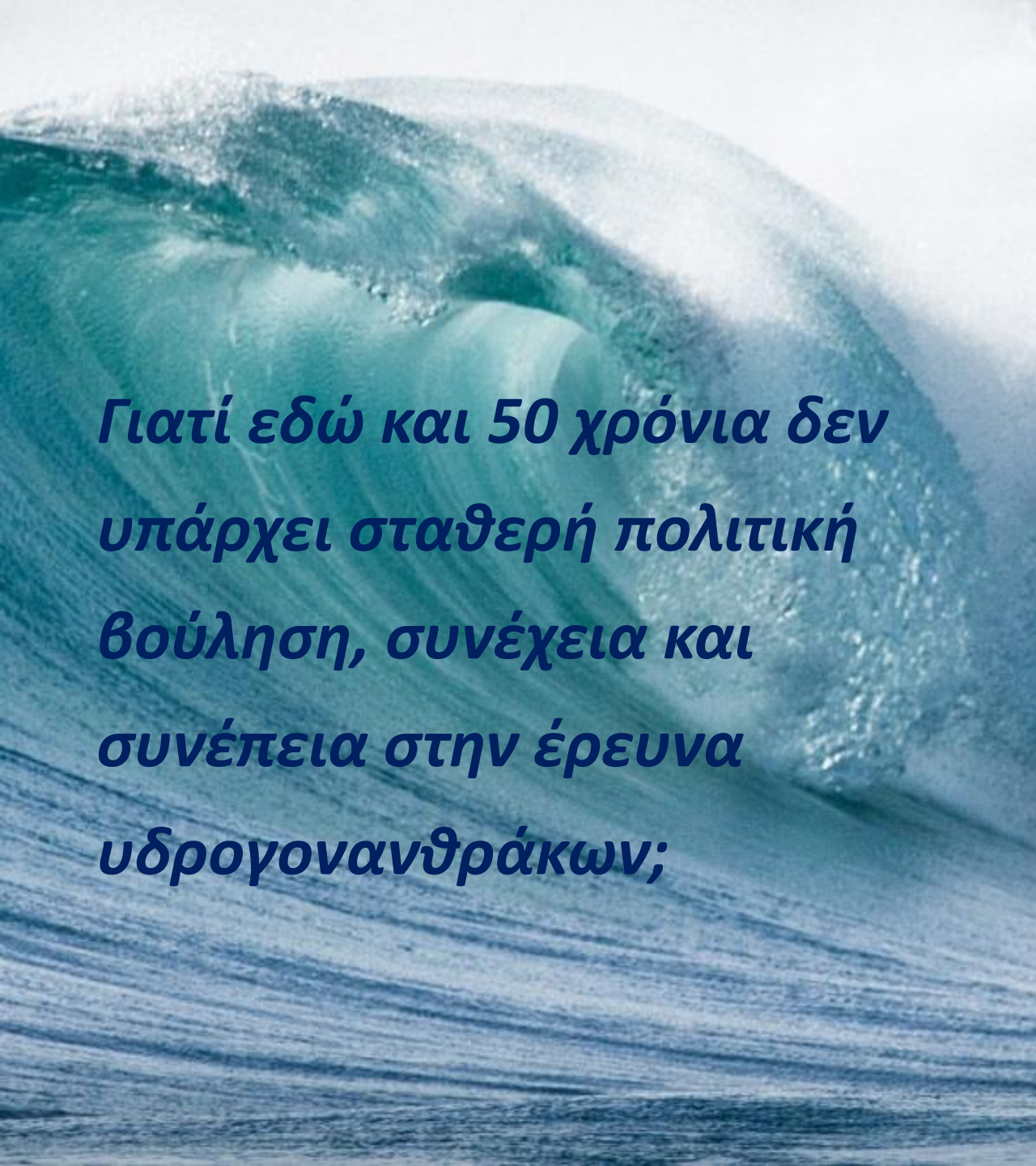
Πηγή: Δημοσιευμένος χάρτης ΕΔΕΥ, στοιχεία μελέτης IENE, άρθρα ΜΜΕ

Κύρια οικονομικά μεγέθη από την δυνητική εκμετάλλευση
θαλασσίου κοιτάσματος **170 εκατ. Boe η 1 TCF φυσικού αερίου (*)**

- Παραγόμενη αξία c. \$ 10 δις
- Επενδύσεις c. \$ 1,8 δις
- Λειτουργικές δαπάνες c. \$ 2 δις
- Έσοδα δημοσίου c. \$ 3 δις
- Έσοδα περιφερειών c. \$ 300 εκατ.
- Θέσεις εργασίας c. 2000 ΕΚ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ 500 ΑΜΕΣΕΣ

(*) 170 εκατ. βαρέλια πετρελαίου αντιστοιχούν σε c. 1 TCF φυσικού αερίου.

Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία ΕΛΠΕ και Υπολογισμοί από στοιχεία αγοράς και τις υπάρχουσες Συμβάσεις Μισθώσεις, για έρευνα και παραγωγή ενός δυνητικού κοιτάσματος 170 εκατ. ισοδυνάμων βαρελιών στο θαλάσσιο χώρο της Δ. Ελλάδας

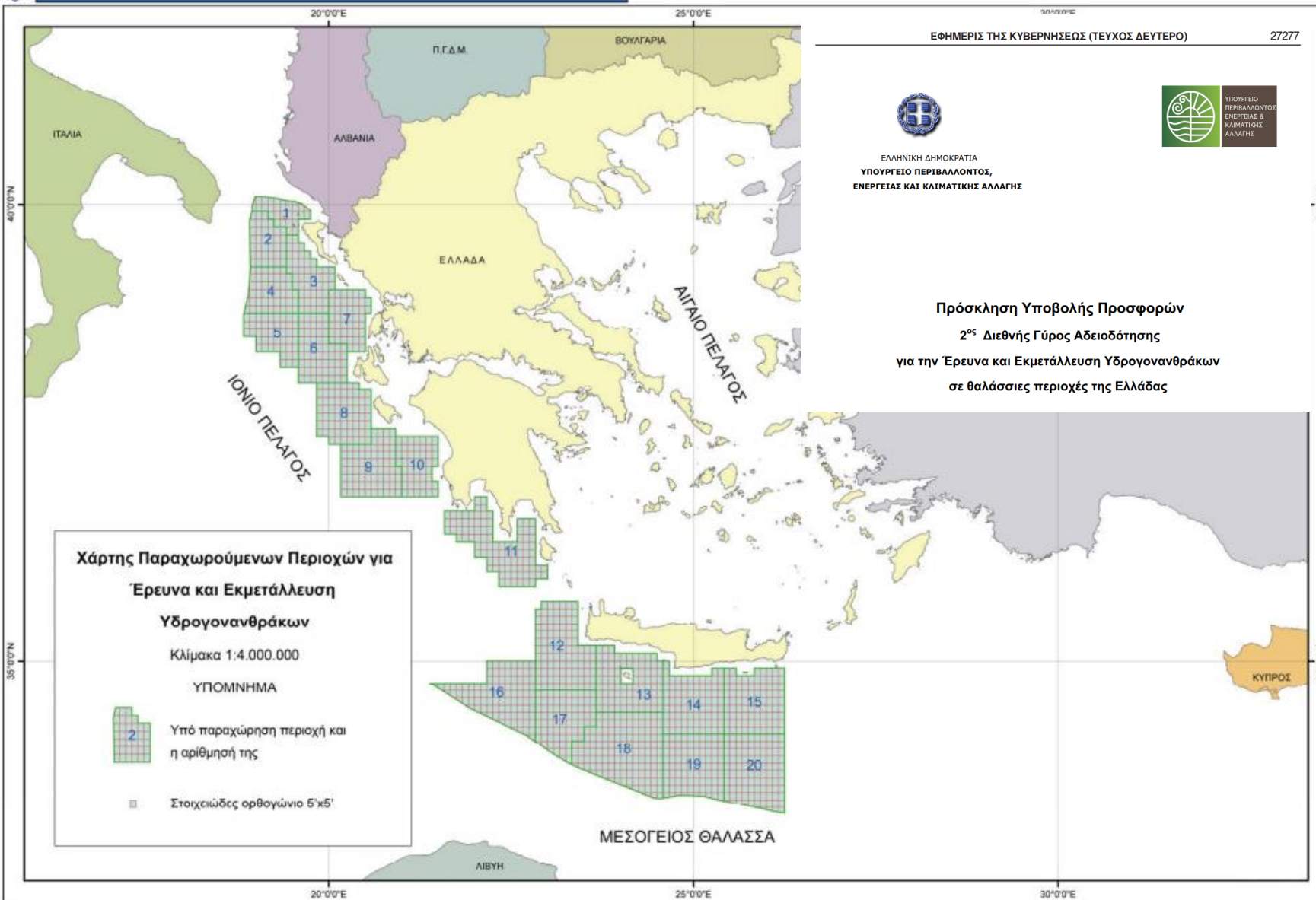

Γιατί εδώ και 50 χρόνια δεν υπάρχει σταθερή πολιτική βούληση, συνέχεια και συνέπεια στην έρευνα υδρογονανθράκων;

- **Γιατί** η κυβέρνηση και πολιτικά κόμματα εκπέμπουν διαφορούμενα μηνύματα σχετικά με την έρευνα υδρογονανθράκων;
- **Γιατί** επεστράφησαν από τις ανάδοχες εταιρίες περιοχές χωρίς να έχουν καν εκπληρωθεί οι ελάχιστες συμβατικές υποχρεώσεις; Τι έγινε με τις εγγυητικές; Πως το αντιμετώπισε η ΕΔΕΥΕΠ;
- **Γιατί** έφυγαν TotalEnergies και Repsol;
- **Γιατί** καταγγέλλεται ότι η ΕΔΕΥΕΠ, και όχι οι ανάδοχες εταιρίες, εκτέλεσε τις σεισμικές έρευνες στις περιοχές Δ και ΝΔ της Κρήτης;
- **Γιατί** δεν προχωρεί η αδειοδότηση για παραγωγή στην περιοχή Κατακόλου;
- **Γιατί** η ΕΔΕΥΕΠ δεν εντάσσει τις ελεύθερες – επιστραφείσες περιοχές σε open door;
- **Γιατί** η ΕΔΕΥΕΠ δεν προκηρύσσει και νέες περιοχές για να προσελκύσει νέους επενδυτές; Πως θα συνεχιστούν οι έρευνες;

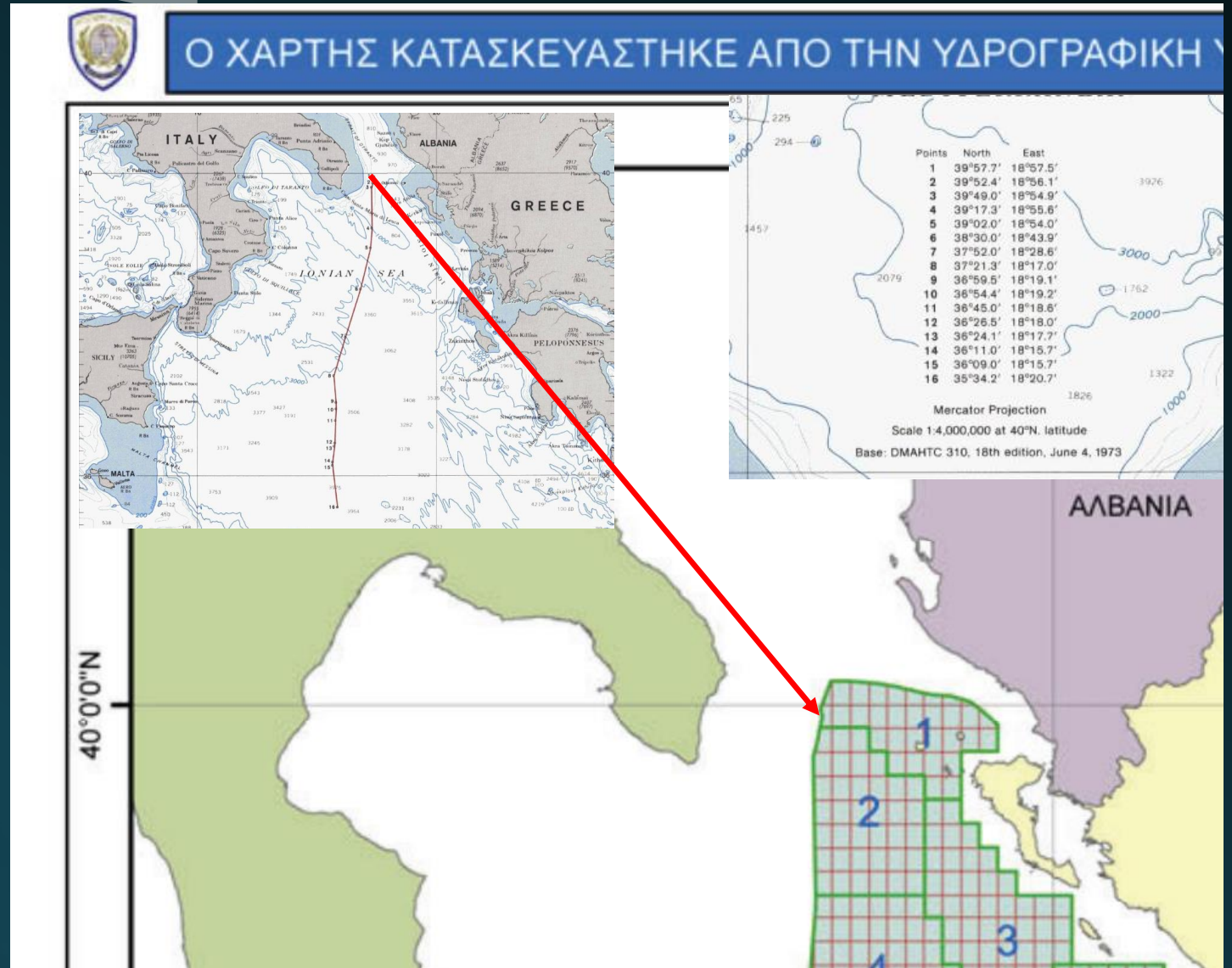
Ο ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΔΡΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

Τα όρια των περιοχών που προκηρύχθηκαν στον διεθνή διαγωνισμό του 2014 έχουν **βασιστεί στην αρχή της μέσης γραμμής**, σύμφωνα με το Ν 4001/11, και αποτυπώνονται στον χάρτη κατασκευάστηκε από την Υδρογραφική Υπηρεσία του Πολεμικού Ναυτικού και **δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης**

ΑΟΖ Ελλάδας – Ιταλίας 2020: καταστρατηγεί τον χάρτη του διαγωνισμού 2014

Το **βόρειο σύνορο της ΑΟΖ** Ελλάδας – Ιταλίας (σημείο 1, N 39° 57' 7", της κυρθείσας συμφωνίας Ιουν 2020) έχει σαφώς **μικρότερη επήρεια** από τα Διαπόντια νησιά και είναι **νοτιότερα του βόρειου συνόρου της περιοχής 1** έτσι όπως είχε προκηρυχθεί στον διεθνή διαγωνισμό 2014 (N4001/11) Η ΕΛΠΕ έχει υποβάλλει προσφορά στο ΥΠΕΝ από το 2015 που είναι σε ισχύ

Πηγή: Δημοσιευμένος χάρτης ΥΠΕΝ ΥΠΕΞ

Σεισμικές έρευνες Δ και ΝΔ Κρήτης

Η **εκτέλεση των σεισμικών** καταγραφών πραγματοποιήθηκε από την **ΕΔΕΥΕΠ** και όχι από τις **ανάδοχες** εταιρείες ExxonMobil και HellenIQ Energy (ανακοίνωση οικολογικών οργανώσεων που δεν έχει διαψευστεί).

Οι απαιτούμενες NAVTEX για την ασφαλή διεξαγωγή των σεισμικών ερευνών στις περιοχές Δ και ΝΔ Κρήτης **εκδόθηκαν** από την Υδρογραφική Υπηρεσία με **βάση τα όρια των FIR Ελλάδας, Μάλτας και όχι με βάση τα όρια παραχωρηθισών περιοχών**, έτσι όπως αυτά έχουν χαραχθεί με την αρχή της μέσης γραμμής και αναφέρονται ρητά στις Συμβάσεις Μίσθωσης που έχουν **κυρωθεί από την Βουλή των Ελλήνων** και επομένως τα **εγγυάται το Ελληνικό Κράτος**

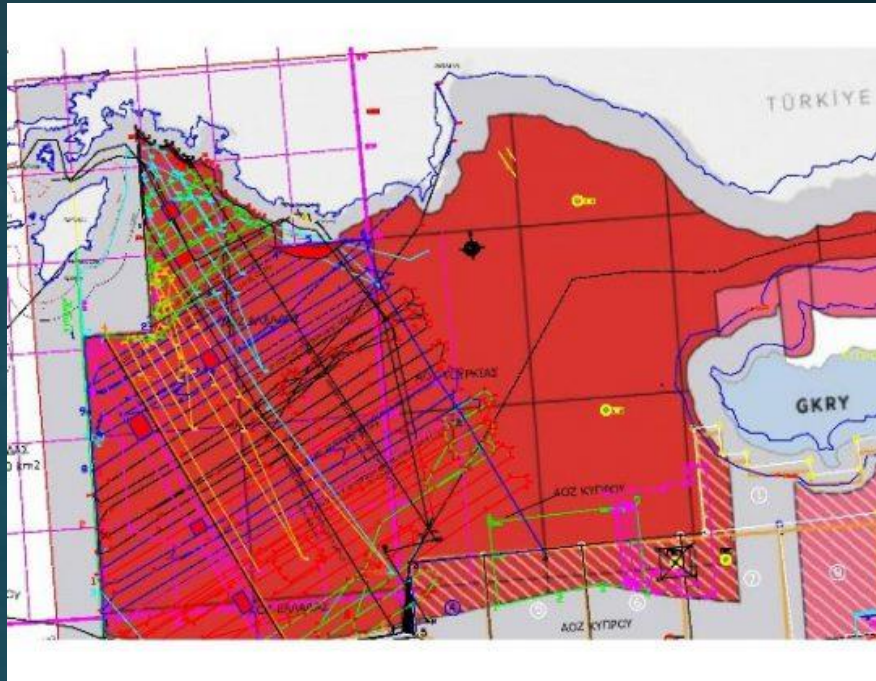

Πηγή: Δημοσιευμένος χάρτης ΕΔΕΥΕΠ και ρεπορτάζ, άρθρα ΜΜΕ

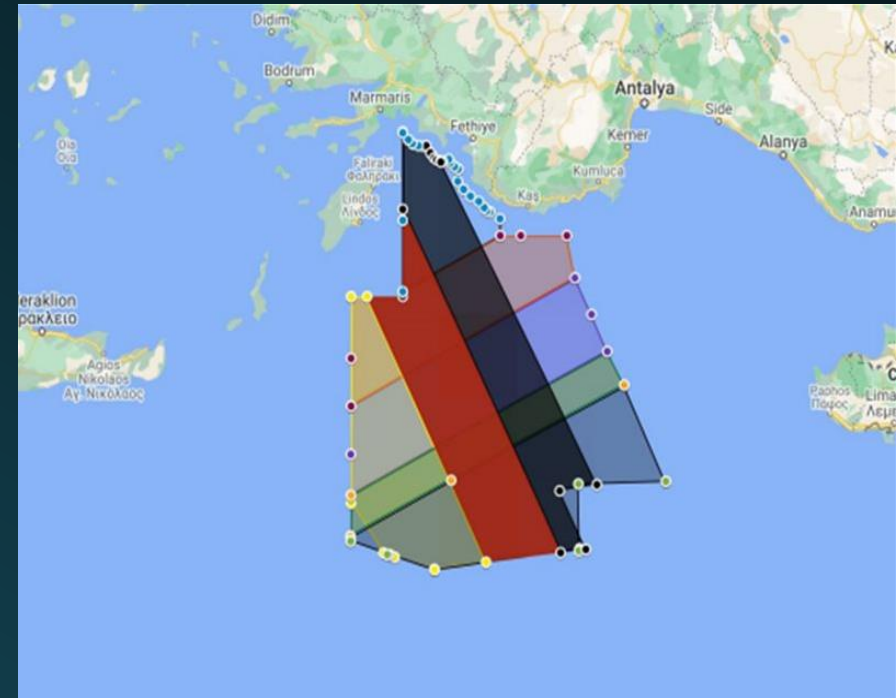
Περιοχές παραχωρημένες η προς παραχώρηση το 2014 σε Ελλάδα και Κύπρο με διεθνείς διαγωνισμούς (διακρίνονται με λευκό όριο η μη οριοθετημένες πλήρως ΑΟΖ Ελλάδας και Κύπρου, όπως προκύπτουν από το Διεθνές Δίκαιο – χάρτης Σεβίλης)

Η Τουρκία
παραχωρεί στην
ΤΡΑΟ σταδιακά, από
το 2009 θαλάσσιες
περιοχές στη ΝΑ
Μεσόγειο μέχρι τον
28° μεσημβρινό,
καταπατώντας το
Διεθνές Δίκαιο.

2020: Το σκάφος Oruc Reis διεξήγαγε σεισμικές έρευνες στη ΝΑ Μεσόγειο, μέχρι τον 28^ο μεσημβρινό, παραβιάζοντας κατάφωρα το Διεθνές Δίκαιο της θάλασσας

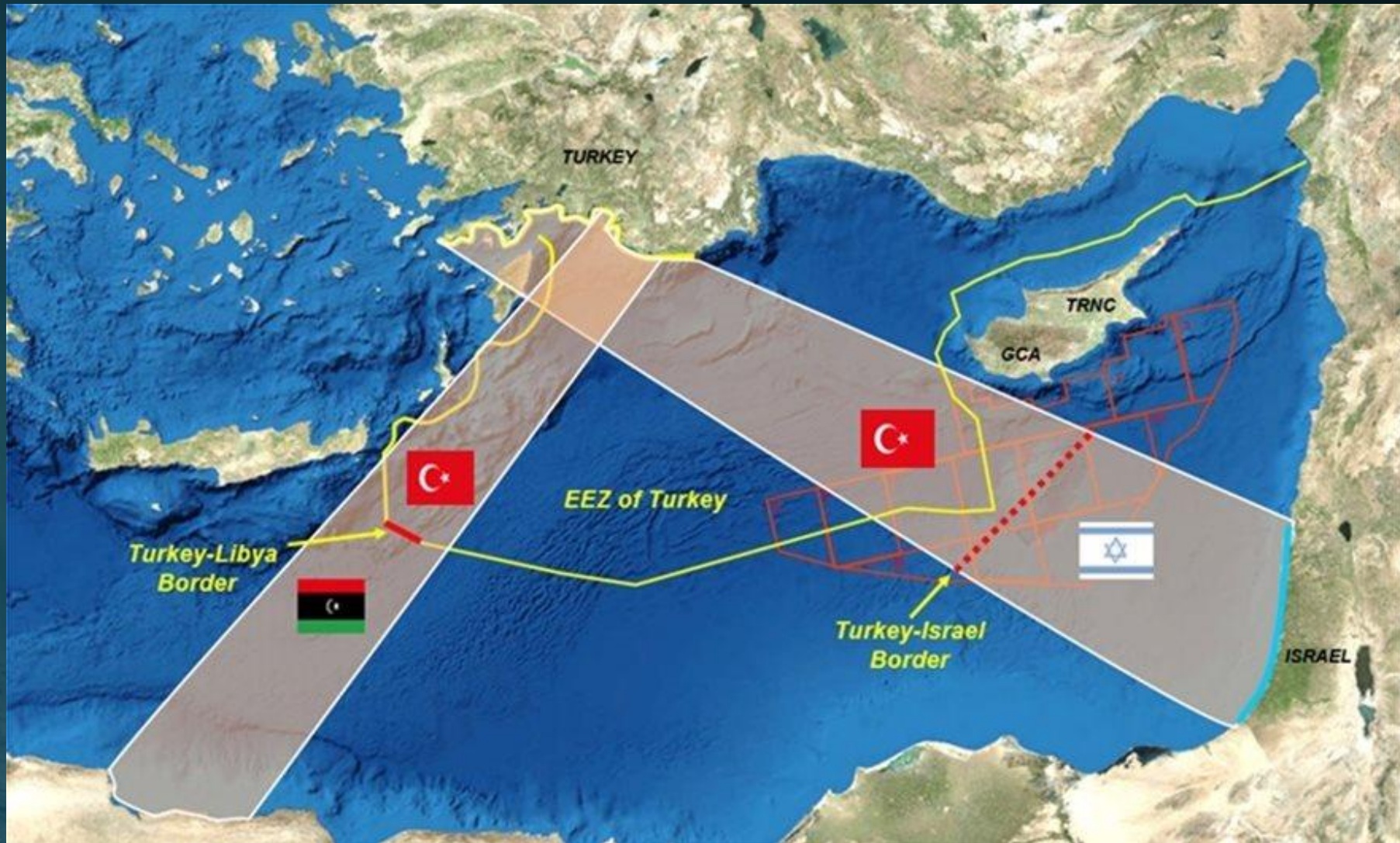

Oruc Reis seismic survey inside illegal licensed areas from Turkish State to TPAO

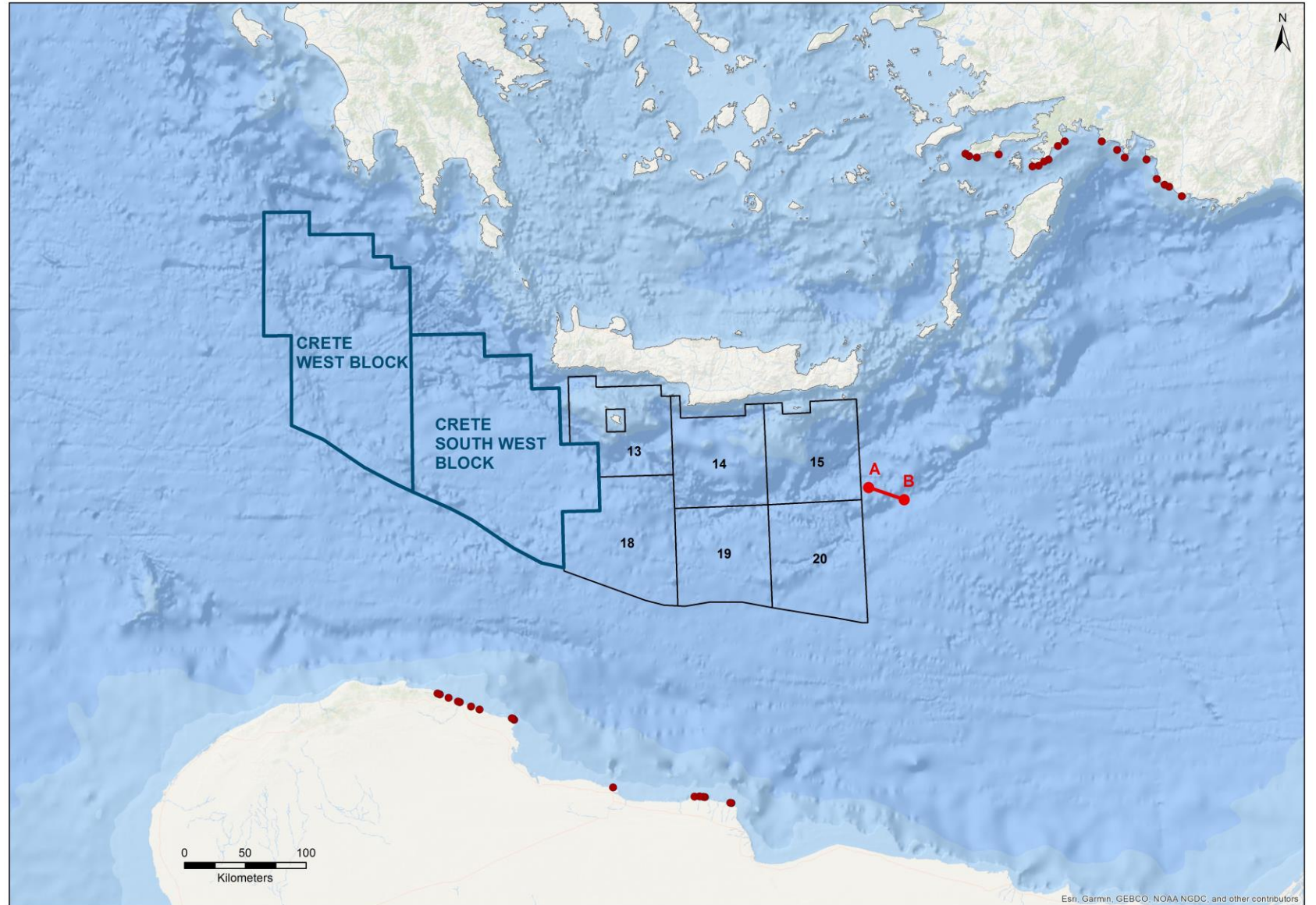

Oruc Reis seismic surveys trespassing Greek and Cypriot EEZ

Η Τουρκία προσπαθεί συνεχώς να διεκδικήσει θαλάσσιο χώρο στη ΝΑ Μεσόγειο παραβιάζοντας κατάφωρα το Διεθνές Δίκαιο

Η Τουρκία και η
Λιβύη υπέγραψαν
τον Νοέμβριο 2019
μνημόνιο
οριοθέτησης ΑΟΖ
καταπατώντας το
Διεθνές Δίκαιο (στον
χάρτη παρουσιάζονται
τα βασικά σημεία
χάραξης)

Πηγή: Δημοσιευμένα στοιχεία σε άρθρα, ρεπορτάζ ΜΜΕ

Δικαιώματα και αξιώσεις νοτίως της Κρήτης

Το παράτυπο τουρκολιβικό μνημόνιο και η ελληνοαιγυπτιακή συμφωνία ΑΟΖ

Γιατί ;

- **Γιατί** δεν προχωρούμε σε οριοθέτηση ΑΟΖ με την Κύπρο σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο;
- **Γιατί** απεμπολούμε ως κράτος τα δικαιώματά μας που προκύπτουν σαφώς από το Διεθνές Δίκαιο της Θάλασσας, π.χ.
  - *Μερική επήρεια Διαπόντιων νήσων στην ΑΟΖ με Ιταλία (περιοχή 1)*
  - *Μερική επήρεια Κρήτης, Γαύδου και Δωδεκανήσων στην ΑΟΖ με Αίγυπτο*
  - *Τμηματική οριοθέτηση ΑΟΖ με Αίγυπτο μέχρι 28° μεσημβρινό*
  - *Παράβλεψη ορίων μέσης γραμμής με Λιβύη των παραχωρηθεισών περιοχών Δ και ΝΔ Κρήτης*
- **Γιατί** ούτε καν διαμαρτυρόμαστε για τις περιοχές που παρανόμως παραχωρούνται στην ΤΡΑΟ και η οποία διεξάγει έρευνες υδρογονανθράκων;

Σας ευχαριστώ πολύ
για την υδροαχμή σας

*Δεν είναι ότι δεν τολμάμε,
επειδή μας φαίνονται
τα πράγματα απρόσιτα*

*αλλά επειδή
ΔΕΝ τολμάμε,
μας φαίνονται
τα πράγματα απρόσιτα.*

Σενέκας

Εμπέλους ...

Ας τολμήσουμε με ομοθυμία!